

Jordemoderuddannelse og godsejere

Af Magne Juhl

I forbindelse med min afskrift af jordemoderksamensprotokollen, der har været i brug siden 1739, er jeg stødt på en række oplysninger om jordemødre, som synes at have fået deres uddannelse efter tilskyndelse og hjælp fra en godsejer.

Det må have været for at skaffe en uddannet jordemoder til folkene på sit gods herunder også på fæstegårdene, at godsejerne har været aktive.

Nogle af jordemødrene er også gift med ansatte på godset. F.eks. lakaj eller kusk.

Nedenstående liste, der næppe er helt dækkende, idet oplysningerne ikke for alle eksaminerede er helt dækkende, er en opstilling af jordemødre, hvor jeg skønner, at de kommer fra et gods.

Der er også oplysninger om godsejeres arbejde for at skaffe jordemødre. Se amtmandens skrivelse fra Holbæk amt i 1755 indføjjet her mellem nr. 4 og 5.

Oplysningerne er anført i kronologisk rækkefølge, og efter året 1840 (med jordemoder nummer 125) er der ikke flere oplysninger. Andre må have overtaget initiativerne. Eller tilknytningen til godserne har ændret sig, så det ikke har været relevant at nævne godset eller godsejeren.

(Det ses, at i de ældste notater er brugen af store bogstaver ret tilfældig. I afskriften er forsøgt at ramme originalens brug. Det skal også pointeres, at teksten i det ældste kan være særdeles svært læselig, så der tages forbehold for fejllæsninger).

1, Recommendation 31.7.1744 til Charlotte Marie Baumgarten, beskikket jordemoder i Valby: Hun fik en recomdation "til hans Excellence Hr. Geheimeraad v. Gersdorf, at hun maatte blive hostineret udi det embede, hvortil hun er beskikket, med mindre hun formedelst anden lovlig forfald self icke kunde forrette det".

Det er noteret samme dag, som der overfor jordemødrene blev tilkendegivet, "at hvilke jordemoder, som er bleven kaldet eller herefter bliver kaldet nogensteds for udi Sielland uden for Kiøbenhafn for maaske nogle Sogne at faa saadan Bevilling, ellers self søger at komme ud paa landet som Jordemoder, kuns efter kort tiid, kommer her til Kiøbenhavn, naar det staar dem icke længere om ude paa landet og vil da være for Jordemoder, saa er dem bleven sagt, at alle de som tager Attest for at være ude paa landet som Jordemoder, de samme maa icke komme i Khafn og betiene nogen BarselsKone som Jordemoder, thi deres Attest skal blive dennem fratagen ogde samme omseet som fuskere med mindre de angiver sig for Commissionen, og det derom af samme bliver paa nye tilladt".

2, Eksamen 5.2.1745: Birthe Amager efter hans Exelance H v. Gersdorfs begiæring og attest fra Velærværdige H Christian Kol??, for at være Jordemoder udi Hvidovre Sogn. Hende blef Attest anordnet for der at blive paa det begiærte stæd.

3, Eksamen 4.5.1753: Anna Sophia Axelsdaatter fra Grævskebets Frisenborg "til at examineres, og da hun vel svarede til de hende givne Spørsmaal, blev hun under Løfte af ydermere Flid admitteret, da hun hafde forevist sit Skudsmaaal fra deres Velærværdighed Pastor Blichfeldt, og var samme recommenderet af ?? Desmercieres fød Comtesse Frijs".

4, Eksamen 20.11.1754: Birgitte Jens Daatter fra Estrup udi Jylland med Attest af Hr. Pastor Olufsen (det må være Gl. Estrup, idet præsten i Malt i 1754 var Peder Wiibe ifølge Oluf Nielsen "Malt Herred", side 26) om et skikkeligt og Christeligt Forhold, og da hun hafde svaret temmelig vel til dem hende gjorde Spørsmaal, blev hun under Løfte af idelmeere Flid admitteret, og hun betalte ogsaa det paalagde til Bøssen.

Korrespondance med amtmanden i Holbæk 20. December 1755 (side 83-86 i protokollen)

Højædle og Velbyrdige

Velædle og Velbyrdige

Samtlige Høylærde Herrer Professores ved
Det Medicinske Fakultet!

Da høist bedrøvelige Tilfælde, som paa Landet tilstaaes baade Barne Mødre og Fostr, deel ved ynkelig at omkomme, deels ved store og incurable Svagheder efter Barnefødseler, formedelst ingen duelige eller erfarene Jorde Mødre haves, haver giort mig anledning til at sondere DHR Proprietaiere paa Holbechs Amt, om de ikke vilde contribuere til, at Amtet kunde forsynes med beqvemme examinerede og Eedsvorne Jorde Mødre, der ey alene selv kunde assistere i paakommende Tilfælde, men end og have En eller to forstandige Bøende Qvinder (må være kvinder af bondestand) under sig at oplæres, der kunde være hende til assistance, naar der maatte indfalde Barne Fødsel meere end paa et Stæd; De Herrer Proprietairer har og været ganske villige til denne saa høyst fornødne foranstaltning, og derfor til mig indgjort deres Sentiment til saadan Jorde-Mødre Belønning, af hvilke de for Holbechs Amt skulle være 4re, og enhver have sit District at bepagte, og ikke den for Districtet være tilladt nogen at opvarte.

Da det nu ikke er at paatvile, at jo fra Kiøbenhavn saadanne examinerede og Eedsvorne Jorde Mødre kand faas; Saa giver jeg mig da den Frihed i brev til det Høylærde Facultet mig at adressere; med tjenstlig Begiæring, at maatte faa at viide, hvad saadan en JordeModer vilde prætere i faststaaende aarlig Løn, naar hende anvises fri Bolig og Brænde paa et beqvemt Stæd i Districtet, da hun og desuden altid havde en Douceur à parte af Proprietairer og Honette Folk, hvor hun fik at bestille; Men af Bønder Folk og andre, som til hendes aarlige Løn Contribuerede, skulde intet viidere forlanges; dog skulde forpagtere og de, som intet til den aarlige Løn contribuere være forbundne at betale hende for hendes Opvartning og Assistance, og ikke at maatte tage nogen anden en hende.

Hvad da aarlige Løn angik, da skal hun dermed ikke have videre Besværing for samme at faa, end at annemme den paa et vist Stæd 2de Gange om Aaret. Og paa det at saadant kand have fuldkommen Bestandighed, agter jeg, naar de med saadan Jorde-Moder kand træffes Accord, derpaa at søge Kongl. Allernaadigst Approbation til en bestandig og uforanderlig Regel.

I øvrigt skule en saadan JordeModer ikke dependere af nogen anden Øvrighed end mig og den Præst i hvis District hun boede, og af Os annemme Instruction for, saa vidt hendes District angik, og kunde være fornøden.

Jeg udbeeder mig herudi De Høystærede Herrers gode Assistance og ærede Svar med

Alleførste, hvornæst jeg med megen Consideration forbliver

Høyælde og Velbyrdige

Velædle og Velbyrdige

Wedbyegaard Herrers

D 15de Novembr 1755 Tjenstskyldigste

Tjener

JvBarner (Jocahim Hartwig Johann von Barner)

Hvorpaa blev d 20de Dec Høyædle og Velbaarne Hr. Stifts Amtmand tilskikket følgende Svar

Høyælde og Velbaarne

Hr. Stifts Amtmand!

Efter deres Velbaarenheds Høyrespective Skrivelse dat 15de Nov sidstleden, har Facultas Medica tillige med de øvrige Membra af den Høystpriseligste anordnede Jorde Moder Commission ifølge Forordningen af 30de Nov 1714 confereret og overvejet, hvorledes vi paa bedste maader kunde efterkomme deres Velbaarenheds Forlangende med at skaffe til Holbecks Amt 4 examinerede beqvenne Jorde Mødre, der skulde foruden fri Bolig og fornøden Ildebrand nyde tvende gange aarligen nogen vist Løn, og derimod være forbundne hver udi sit anviste District at forblive og at informere nogle forstandige Bønder Koner til assistance i Tiiden, med andre fleere Omstændigheder. Mens naar betænkes, at alle Jorde Mødre her ey befinder lige godt Næmme, Eftertanke og Lyst til at applicere det in praxi som de har lærdt, endskiønt de alle lige vel vorde informeret og examineret, saa sees letteligen, at der maa være stor forskield iblant dem, og at de beste ikke uden sær fordelagtige Conditioner drager herfra paa Landet, følgelig vil det blive meget vandskeligt at skaffe 4re saa gode Jorde Mødre som vi ønskede til et Amt, da Lønnen og de øvrige Conditioner ey vel kunde blive antageligere uden for de fattige og mindre vittige. Bliver derfor vores Beslutning og velmeente Raad, at de burde nøyes med en god, der i paakommende Nødsfald kunde Assistere og efterhaanden informere nogle fornuftige Bønder Koner, de kunde læse i Bøger og blive med Tiiden beqvenne Jorde Mødre. Mens en saadan god og vittig Jordemoder vil idet mindste foruden andre favorables Conditioner paastaa, at hundrede Rigsdaler aarlig Løn, som vel synes meget mens dog ey formeget, naar den deraf forventede Nytte retsindig eftertenkes. Her vilde vi endnu tilføye, at andet Forslag, nemlig at der

maatte udsøges et par Skikkelige og vittige Bønder Koner, der kunde læse og havde lyst til at lære deres Videnskab, saadanne Koner skulde holdes her i Byen fri paa Amtets Bekostning med Reyse, Fortæring, Logement og Information udi 3 a 4 Sommer Maaneder, og derefter examineres samt meddeles Attest efter Hendes befundne Dygtighed, paa saadanne maade mener vi at ey alleneste Holbecks Amt, mens end og heele Provincien efterhaanden med ringe Bekostning kunde vorde fornyet med gode Foster Mødre. Hvornest vi med megen deference h??

Kiøbenhafn
D 20 Dec
1755
B JvBuchwald
P.R.Wandeler

Høyældre og Velbaarnd
Hr. StiftsAmtmand
Tjenstydmyge Tienere
G.Lodberg Friis
NJBertramper

(I årene 1756 til 1766 er fundet 3 kvinder fra Holbæk, der har bestået eksamen foruden 1 med eksamen i 1755:

Den i 1755 var ved eksamen 1.7. "En Kone fra Holbeck udi Sjælland nafnlig Karen JensDaatter Christen Wittumsens Hustru, som var recommanderet af Magistraten sammestæds----).

I 1756:Eksamen 10.9.1756--- 4 bleve annammede her udi Byen, de øvrige 4re at blive Jorde Mødre paa Landet -med Nafn Hans Christophersen Hauges Hustrue med Attest fra Hr. Provst Bytzow for at reise til Holbecks District og blive Jorde Moder der (+ de andre tre til Stubbekøbing, Slangerup og Svendborg).

Byen er København, og alt udenfor er på landet.

I 1757 er nr. 5 (se nedenfor), altså fra Tølløse og anbefalet af grevinde.

Og i 1759 er nr. 6 (se nedenfor) fra Hagested Gods.

Derpå er ikke nogen fra Holbæk amt før 1771.

Måske har grevinden og godsejeren på Hagested forsøgt at løse problemet, som amtmanden pegede på).

5, Eksamen 4.2.1757: Johanne HendrichsDaatter "som var recommanderet af Frue Græfinde Isenberg og hafde Attest med sig fra hr. Pastor Laurs Cappel om et Skikkeligt og Christeligt Forhold for at blive Jorde Moder ved Tølløse udi Siælland, og da di havde svaret gandske vel til de dem beqvemme giorte Spørsmaal saavel om naturlige som og om unaturlige Forløsninger blev di admitteret under Løfte af idelmeere Fliid, og di betalte og det paalagte til Bøssen".

6, Eksamen 14.5.1759: Maren Knuds Datter fra Hagested Gods, (næsten samme tekst om eksamen og attest som under nr. 5, men ikke navn på præsten).
Hagested er ved Holbæk.

7, Eksamen 20.4.1776: Else JensD Pedersens fra Wiedbye, Buggehave Gods i Laalland.
Alle fandtes duelige.

8, Eksamen 25.7.1776: Else NielsD fra H.K.H. Prinsese Charlottes Gods i Laalland.
Alle fandtes duelige.

9, Eksamen 11.6.1777. Karen DanielsD fra Wisteborg Sogn paa Grev Reventlaus Gods i Laalland.
Alle fandtes duelige.

10, Eksamen 11.6.1777: Giertud TømmesDatter af Strandbye paa Grevskabet Knutenborg i Lolland.
Alle fandtes duelige.
(Ejer var Johan Knuthenborg)

11, Eksamen 11.6.1777: Kiersten LaursD fra Hyldtofte paa Lungholms Gods Hr. Leensherre? og Greve Reventlau tilhørende.
Alle fandtes duelige.

12, Eksamen 11.6.1777: Johanne Friderica fra Søerup paa Knuthenborg Grevskab.
Alle fandtes duelige.

**De 4 eksaminerede den 11. Juni 1777 var alle fra godser på Lolland.
Og af eksaminerede den 26. Juni 1778 var 3 fra godser.**

13, Eksamen 26.6.1778: Maria HansD fra JustieR? Hansens Gods paa Fyen.
Alle fandtes duelige.

14, Eksamen 26.6.1778: Birthe PedersD fr Grev Reventlavs Gods i Laalland.
Alle fandtes duelige.

15, Eksamen 26.6.1778: Birthe Maria LaursD fra Grev Reventlavs Gods i Fyen.
Alle fandtes duelige.

De to eksaminerede ved eksamen 31.3.1779 var begge fra godser:

16, Eksamen 31.3.1779: Cahtrina Magdalena fra Hr. Reventlaus Gods i Lolland.
Begge befandtes dygtige til at udøve Jordemoderkonsten.

17, Eksamen 31.3.1779: Kirstina Hansen fra Major Bardenfletks Gods i Fyen.
Begge befandtes dygtige til at udøve Jordemoderkonsten.
(Det må være Harridslevgård i Odense amt).

To af tre eksaminerede 30.3.1780 var fra gods på Samsø:

18, Eksamen 30.3.1780: Anne ChristensD, begge fra Samsø Grevinde Danischiolds Gods tilhørende.

19, Eksamen 30.3.1780 Maren PedersD. Do.
Alle fandtes duelige.

20, Eksamen 6.6.1781 nr. 4: Maren JensD Hansen fra Kommerherre Lindenchrone.
Alle befandtes dygtige.
Det må i Gjorslev, St. Heddinge, Præstø.

21, Eksamen 6.6.1781 nr. 6: Else IsaaksD, Nielsens Kone fra Løvenborg.
Alle befandtes dygtige.
Løvenborg er i Holbæk amt.

Tre af 10 eksamineret 17.5.1782 var fra godser:

22, Eksamen 17.5.1782: Johanne Christophersens fra GhR Rabes Gods fra Lolland.
Alle fandtes duelige.

23, Eksamen 17.5.1782: Ingerborg Rasmussens Kone fra ConFR Rybergs Gods.
Alle fandtes duelige.
Fredensgave/Hagenskov, Odense amt.

24, Eksamen 17.5.1782: Anica Cathrine Gertsen fra Baroniet Irklins? Gods (Google kender ikke nogen Irklin)
Alle fandtes duelige.

Tre af 5 ved eksamineret 9.4.1783 var fra godser:

25, Eksamen 9.4.1783: Bodil Marcusens, Skovfogdens Kone paa Schioldernæsholms Gods. (Sorø amt).
Alle fandtes duelige.

26, Eksamen 9.4.1783: Giertrud Maria Sprag, fra Hadberg paa Frijsenborg Gods. (Skanderborg amt).
Alle fandtes duelige.

27, Eksamen 9.4. 1783: Birthe NielsD ?Johnsens Hustru fra Einsidelsborg Gods i Fyen. (Odense amt).
Alle fandtes duelige.

28, Eksamen 2.10.1783: Karen Hornbek Degnekone i Langaae paa Ulstrup Gods.
Alle fandtes duelige.

29, Eksamen 23.4.1784: Ana Maria LarsD fra EtatsR Holgermans Gods i Helsinge. (Frederiksborg amt).
Alle fandtes duelige.

30, Eksamen 23.4.1784: Sophia Paul Horns fra Hyllestæd Sogn i Grævskebet Holsteinborg. (Sorø amt).
Alle fandtes duelige.

31, Eksamen 13.9.1784: Anna KnudsD fra GhR Skak Ratlaus Gods. (Odder, Aarhus amt).
Alle fandtes duelige.

32, Eksamen 17.5.1785: Kirsten PedersD i Steensballeby, Wæhr Sogn paa Stamhuset Steensballegaards Gods. (Ved Horsens, Skanderborg amt).
Alle fandtes duelige.

33, Eksamen 20.4.1787: Laurentze HansD, Christen Jensens Hustru

fra Kammerherre Redtz Thotts Gods, Strandegaar i Siælland. (Der står Strandegaar).
Alle fandtes duelige.

34, Eksamen 20.4.1787: Anna Kirstine JørgensD, Niels Olsens Hustru fra Kammerherre og CeremonieMester Rabens Gods Beltringe i Siælland. (Præstø amt).
Alle fandtes duelige.

Fire af 12 eksamineret 1.10.1790 var fra godser.

35, Eksamen 1.10.1790: Maren KnudsD fra Torrild Bye i Aarhus Stift, sendt fra Ghsk Schack Ratlau (grevskabet S.R., Aarhus amt)
Alle fandtes duelige.

36, Eksamen 1.10.1790: Kiersten BarnsD fra Steensballegaards Gods, fra GhR Juul (gehejmeråd Juul, Skanderborg amt).
Alle fandtes duelige.

37, Eksamen 1.10.1790: anna PedersD Rasmussens fra Løvenborg i Siælland (Holbæk amt).
Alle fandtes duelige

38, Eksamen 1.10.1790: Magrethe Kirstine AndersD fra Typperup, Krogerup Gods paa Cronborg Amt.
Alle fandtes duelige.

39, Eksamen 2.9.1791: Mallene JørgensD Michelsens fra Ballegaard.
Alle fandtes duelige.

Tre af 13 eksamineret 18.4.1792 var fra godser.

Alle fandtes duelige.

40, Eksamen 18.4.1792: Johanne ChristensD, Peder Rasmussens Hustru i Grevskabet Lindenberg (Rebild, Aalborg amt)

41, Eksamen 18.4.1792: Inger HansD, Hans Christensens Hustru fra Grevinge Sogn, Annaberg Gods (Nykøbing Sjælland, Holbæk amt).

42, Eksamen 18.4.1792: Anna - Olsens Hustru fra Grevinge Sogn, Annaberg Gods i Siælland (Holbæk amt).

Tre af 7 eksamineret 20.4.1794 var fra godser.

Alle fandtes duelige.

43, Eksamen 20.4.1794: Anna Cathrina JensD fra Holmstrup Sogn, Adelsborg Gods i Siælland (Holbæk amt).
Foruden at være duelig nævnes også, at hun "destingveertes"

44, Eksamen 20.4.1794: Else Maria Thulstrup frr Thyeberg Gaard (Ved Sorø).

45, Eksamen 20.4.1794: Christiane Bertelsen fra Baades Gaard i Lolland.

46, Eksamen 18.9.1794: Anna Maria Sørensen fra Grev Scheels Gods i Jylland (ved Randers).
Alle var duelige.

Tre af 10 eksamineret 20.4.1795 var fra godser.

Alle fandtes duelige, og alle 3 "destingvertes"

47, Eksamen 20.4.1795: Karen JørgensD fra K?? paa Raunholdts God i Fyen (Herrested sogn, Svendborg amt).

48, Eksamen 20.4.1795: Birthe PedersD fra Jennum, Støvringgaards Kloster i Jylland (Randers amt).

49, Eksamen 20.4.1795: Maren RasmusD, Hanges fra Thorkeltops?? Sogn, Schørringe Gods (på Falster).

50, Eksamen 21.9.1795: Kirstine Lauritz Poulsens, Skovfoged Poulsens Hustru fra Frisenvold (Ørum sogn, Galten herred, Randers amt).

Alle befandtes at fortienere at kaldes beqvemme til at være bestaltede jordemødre.

51, Eksamen 10.9.1796: Magrethe Nielsens fra Laalland Westerborg Sogn, Restrup Gods.

Alle fandtes "andtagelige og beqvemme til at udøve Jordemoder Forretning. Især destengvertes No—" (hun er en af dem).

52, Eksamen 10.9.1796: Barbara Wahls fra Hiersholm.

Alle fandtes -(som nummer 51).

53, Eksamen 25.9.1797: Maren JensD Bruus fra W??Gaard, Amtmand Giersdorff til h??? i Hornslet Sogn (Kalø?, Randers amt).

Alle duelige, hun "destingvertes".

54, Eksamen 26.9.1798: Anna Cathrine Schach fra Mejlgaard ved Aarhus (På Djursland, Glesborg, Randers amt).

Alle duelige, hun "destingvertes".

55, Eksamen 13.5.1800: Kierstine DavidsD fra Boegholm Gods (Nørre Broby, Svendborg amt).

Alle fandtes duelige.

56, Eksamen 24.4.1801: Lisbeth HansD af Skambye, Stangerup(?), Kalmeyers Gods, Gru? Sogn paa Falster.

Alle fandtes duelige.

57, Eksamen 25.4.1801: Susanne, Sal. Kocks fr Frisenborg Gods i Jylland (Det er måske hende, der i uddrag fra skifteprotokol G341-185 6/9 nævnes som nr. 157, 30. April 1810 i Hammel, Jordemoder Susanne Pedersdatter Willing, enke---)

Alle fandtes duelige. Hun "destingveerte".

58, Eksamen 10.10.1801: Johanne Marie Hiertemaal fra Adlersborg (Holbæk amt).

Alle fandtes duelige, hun udmærkede sig.

59, Eksamen 15.10.1802: Karen JensD, Indsidder Jens Andersens

Hustru af Skoven(?) paa Jægerspriis Gods (Frederiksborg amt).
Alle fandtes duelige.

60, Eksamen 15.10.1802: Ane Mette Traulsen, Bondekone af
Skyllebøl/Styllebøl, af Godset Roest i det Slesvigske.
Alle fandtes duelige, hun udmærkede sig.
(ifølge www.flemmingsherregaarde.dk er Roostgaard, Tøndervej
19, 6520 Toftlund, og i 1700 til 1846 anføres ejerne som
ukendte).

61, Eksamen 18.4.1803: Mette, Huusmand Niels Kiærs Hustru af
Withen Sogn, Frisenborg Gods i Jylland (Skanderborg amt).
Alle fandtes duelige, hun udmærkede sig.

62, Eksamen 17.4.1804: Maren PetersD, Gaardmand Niels Hansens
Kone i Badstrup Bye, Skambye Sogn, Gyllensteen Gods i Fyen.
Alle fandtes duelige, hun udmærkede sig.

Ved eksamen 26.4.1804 var 3 af 6 fra godser.

Alle fandtes duelige.

63, Eksamen 26.4.1804: Konen Bodil Marie AndersD af Seiet bye,
Boller Gods af Grevskabet Friisenborg (Skanderborg amt).

64, Eksamen 26.4.1804: Enken Dorthe Cathrine Warsuch fød
Grandjean, fra Søbyegaard i Sjælland (Præstø amt).

65, Eksamen 26.4.1804: Zippora JohansD, Skrædder Søren Roersens
Kone i Haurum, Friisenborg Gods (Skanderborg amt).
Hun udmærkede sig.

66, Eksamen 17.10.1804: Maren JensD, Huusfæster Mogens Madsens
Kone i Langaae Bye, Ulstrup Gods, Randers amt (Langå er Viborg
amt).
Alle fandtes duelige.

67, Eksamen 24.10.1804: Maren PedersD, Hugger Niels Olsens Kone
af Taarnemark Bye, Fiurendahl Sogn og Gods (Sorø amt).
Alle fandtes duelige.

68, Eksamen 16.4.1806: Inger OlesD, Avlskarl Lars Olsens Kone
paa Skulderrupholms Forpagtergaard, Saabye Sogn, Roskilde Amt.
Alle fandtes duelige, hun udmærkede sig.

69, Eksamen 23.4.1806: Kirstine, Skomager Hyttes Kone, i Hasle
Bye, Freerslev Sogn, Bregentved Grevskab (Sorø amt).
Alle fandtes duelige.

70, Eksamen 23.4.1806: Ane Sophie HansD, Indsidder Jørgen
Hansens Kone, i Dalbye, Bregentved Grevskab (Sorø amt).
Alle fandtes duelige.

Ved eksamen 22.10.1806 var 3 af 6 fra godser.

Alle fandtes duelige.

71, Eksamen 22.10.1806: Dorothea RasmusD, Muurmester Jens
Pedersens Kone, fra Schiørring Sogn, Christianssæde Gods i

Lolland.
Hun udmærkede sig.

72, Eksamen 22.10.1806: Inger Marie CasparsD, Væver Johan Christopher Jessendals Kone, af Siellerup Bye, Wemmeltofte Gods i Siælland (Præstø amt).

73, Eksamen 22.10.1806: Maren JensD, Theskiænker? Niels Sørensen Brønstrups Kone, fra Grevskabet Scheel ved Randers.

Ved eksamen 22.4.1807 var 2 af 6 fra godser.

Alle fandtes duelige.

74, Eksamen 22.4.1807: Nancy Gedde, Enke efter Brødbager Christian Hasse, af Wedbye-Gaard, Holbeks Amt.
Hun udmærkede sig.

75, Eksamen 22.4.1807: Birgitte Sophie Møller, Tømmermand Johan Truelsen's Kone, af Nørre Jernløse Bye og Sogn under Baroniet Løwenborg.

76, Eksamen 29.10.1807: Mette Cathrine JensD /:ugift:/ af Over-Barnet Bye, Stamhuset Rosenkrantz i Aarhus Stift (Hornslet i Randers amt).
Alle fandtes duelige.

Ved eksamen 27.4.1809 var 4 af 6 fra godser.

Alle fandtes duelige.

77, Eksamen 27.4.1809: Nicoline Birgitte Sparre, Sømand Hendrik Holms Kone, af Ølsted i Lille Lyngbye Sogn, Frederiksværk Gods (Frederiksborg amt).

78, Eksamen 27.4.1809: Ellen Margrethe West, ugift, af Selschousdalsgaard under Store Fuglede Sogn (Holbæk amt).

79, Eksamen 27.4.1809: Helle ChristensD, Huusmand Jens Larsens Kone, af Woldum Sogn, Clausholms Gods i Jylland (Randers amt).
Hun udmærkede sig.

80, Eksamen 27.4.1809: Kirstine Marie Widt, Kammertiener Johan Martins Kone, af Giæssing Sogn, Løwenholms Gods i Jylland (Randers amt).
Hun udmærkede sig.

81, Eksamen 29.4.1809: Maren AndersD, Snedker Christen Jensen Nøragers Kone, af Nørager Bye, Giesing Sogn, Løwenholm Gods i Jylland (Randers amt).
Alle fandtes duelige.

82, Eksamen 27.10.1809: Grethe ChristensD, Huusmand Rasmus Pallesens Kone, af Torning Sogn, Juelling Baroni i Laaland.
Alle fandtes duelige. Hun udmærkede sig.

83, Eksamen 28.4.1810: ? Kirstine PedersD, Skytten Hans Hendrik Jacobsens Kone af Jydstrup Sogn, Skioldernesholms Gods, Sorø Amt.

Alle fandtes duelige. Hun udmærkede sig.

84, Eksamen 28.4.1810: Dorthe Cathrine Bang, Gartner Mads Kiers Kone, af Kastberg Sogn, Trudsholm Gods, Randers Amt.
Alle var duelige.

85, Eksamen 27.4.1811: Karen Marie AndersD, Snedker Anders Thykiærs Kone, af Hammel Sogn, Grevskabet Frijsenborg (Skanderborg amt).
Alle fandtes duelige.

86, Eksamen 27.4.1811: Mette RasmusD, Huusmand Mads Sørensens Kone, af Wrinders Bye, Rolsegaards Gods i Jylland (Rolsøgaard, Randers amt).
Alle fandtes duelige.

87, Eksamen 28.10.1811: Maren NielsD, Huusmand Mads Jørgensens Kone, af Saxildtofte, Vesterborg Sogn, under Godset Christianssæde paa Lolland.
Alle fandtes duelige. Hun udmærkede sig.

88, Eksamen 27.4.1812: Ane Dorothe Ulriks, Skipper Mads Jensen Hoglands Enke, af Laurvig (under Tranekær?, Svendborg amt).
Alle fandtes duelige.

89, Eksamen 26.10.1812: Maren PedersD, Arbejdsmand Niels Pedersens Hustru, af Roeballe Gaard, Weile Amt.
Alle fandtes duelige.

90, Eksamen 27.4.1814: Ane Kirstien Jensen, Forrider Jens Jacobsens Kone, af Berritzgaard i Lolland.
Alle fandtes duelige. Hun udmærkede sig.

91, Eksamen 27.4.1814: Johanne MortensD, Teglmester Rasmus Carlsens Kone, af Hillerslev Sogn, Grevskabet Muckadell i Fyen (Odense amt).
Alle fandtes duelige.

92, Eksamen 28.4.1815: Sophie Dorothea Sørensd, Kudsk Peder Mogensen Øbergs Kone, af Aunede Sogn, Baroniet Juellinge, Lolland.
Alle fandtes duelige.

93, Eksamen 27.10.1815: Christiane Hiort, Skorstensfejer Henrik Enghusens Kone, Under Træes?? Under Grevskabet Lindenborg (Rebild sogn, Aalborg amt).
Alle fandtes duelige. Hun udmærkede sig.

94, Eksamen 25.4.1817: Karen Thye, forhen Forvalter Carl Pedersens Kone, af Hirschholm.
Alle fandtes duelige. Hun udmærkede sig.

95, Eksamen 28.4.1817: Elisabeth Sophie Trolle, Guldsmed Friderik Thomsens Enke, af Grevskabet Friisenborg (Skanderborg amt).
Alle fandtes duelige.

96, Eksamen 29.4.1818: Cathrine Marie JohansD, Indsidder Jens Hansens Kone, af Baroniet Holsteenhuus (Fåborg, Svendborg amt). Alle fandtes duelige, hun udmærkede sig.

97, Eksamen 29.4.1818: Margrethe RasmusD, Arvefæster Jens Hansens Kone af Hørlunde Bye, Pederstrup Gods i Laaland. Alle fandtes duelige.

98, Eksamen 29.4.1818: Marie Elisabeth Fromberg, Laqai hos Her? (hendes?) Høyhed Prindsesse Charlotte i Horsens, Frederik Bostrups Kone. Alle fandtes duelige.

Ved eksamen 28.10.1820 var 3 af 6 fra godser.

Alle fandtes duelige.

99, Eksamen 28.10.1820: Ane Kirstine HansD, Indsidder Anders Hansens Kone, af Øen Baagøe, under Grevskabet Wedelsborg i Fyen (Husby sogn ved Middelfart, Odense amt). Hun udmærkede sig.

100, Eksamen 28.10.1820: Ane Marie HansD, /:ugivt:/ af Herfølge under Walløe Stift, Præstøe Amt. Hun udmærkede sig.

101, Eksamen 28.10.1820: Maren HansD, Tienestekarl Christopher Hansens Kone, af Nørrebrobye under Grevskabet Muckadell i Fyen (Odense amt).

Ved eksamen 27.4.1821 kom 3 af 6 fra godser.

Alle seks fandtes duelige til at forestå et jordemoderembede, og de 3 fra godserne udmærkede sig.

102: Eksamen 27.4.1821: Karen MathiasD /:ugivt:/ af Grindløse under Grevskabet Gyldensteen, Odense Amt. Hun udmærkede sig.

103, Eksamen 27.4.1821: Ellen Cathrine Hejde, Indsidder Lars Andersens Kone, af Radsted paa Grevskabet Hardenberg Rewentlow i Lolland. Hun udmærkede sig.

104, Eksamen 27.4.1821: Cathrine MortensD, Landsby-Slagter Peder Caspersens Kone, af Wester Saabye i Grevskabet Ledreborg (ved Lejre, Københavns amt ller gammel Roskilde amt). Hun udmærkede sig.

105, Eksamen 30.4.1822: Johanne HansD, ugivt, af Sønder Brobye paa Grevskabet Muckadell i Svendborg Amt. Alle fandtes duelige.

Ved eksamen 27.4.1824 var 3 af 6 fra godser.

Alle fandtes duelige og 4 af de 6 udmærkede sig, heraf alle 3 fra godserne.

106, Eksamen 27.4.1824: Johanne Marie RasmusD, Husmand Friderik Bentsens Kone, af Hasle, Grevskabet Bregentved (Sorø amt).

Hun udmærkede sig.

107, Eksamen 27.4.1824: Anne Kirstine JensD, Indsidder Hans Pedersens Kone, af Krukholm, Juellinge Baronie i Lolland.
Hun udmærkede sig.

108, Eksamen 27.4.1824: Maren JørgensD (:ugivt:/ af Millinge i Svanninge Sogn, paa Grevskabet Brahesminde (Svendborg amt).

109, Eksamen 30.4.1825: Anne AndersD, Arbeidsmand Anders Rasmussens Kone af Friisenborg Grevskab, Aarhus Amt.
Alle fandtes duelige, hun udmærkede sig.

110, Eksamen 29.10.1825: Johanne Sophe Raulund, Smeden Johan Ulrik Liebrechts Kone, af Millinge paa Grevskabet Hvedholm i Fyen?
Alle fandtes duelige.

Ved eksamen 31.10.1826 var 3 af 6 fra godser.

Alle fandtes duelige, og af de 4, der udmærkede sig, var de 3 fra godserne.

111, Eksamen 31.10.1826: Helle Amaliea Brügger, Møller Friderik Richardts fraskilte Kone, af Taarnemarkmølle paa Grevskabet Holsteinborg (Sorø amt).
Hun udmærkede sig.

112, Eksamen 31.10.1826: Mette Cathrine Schou, Kudsk paa Lerchenborg Christian Hansens Kone, af Alstrup Skovhuse i Holbeks Amt.
Hun udmærkede sig.

113, Eksamen 31.10.1826: Apeolen Marie HansD (:ugivt:/ af Grevskabet Einsidelsborg i Odense Amt i Fyen. (Er det hende, der i Whim: MW chart kaldes Abelone Hansen, født i København 1791 og med adresse 45 Strand F, Frederiksted, St. Croix? En Abelone Hansen fik også eksamen 1.11.1824).
Hun udmærkede sig.

Ved eksamen 29.4.1828 var 2 af 6 fra godser.

Alle fandtes duelige, og af de 2, der udmærkede sig, var 1 fra et gods.

114, Eksamen 29.4.1828: Karen JørgensD, Huusmand Pouls Hansens Enke, af Dalbye Bye og Sogn, paa Grevskabet Bregentved (Sorø amt).
Hun udmærkede sig.

115, Eksamen 29.4.1828: Elisabeth Streich, Sadelmager Casper Pedersens Kone, af Nederdraabye, Jægerspriis Gods, Frederiksborg Amt.

Ved eksamen 29.10.1830 var 2 ud af 5 fra godser.

Alle befandtes særdeles duelige til at forestå et jordemoderembede.

116, Eksamen 29.10.1830: Ellen Kirstine RasmusD, Kudsk Christen Hansens Kone, paa Sophiendal, Grevskabet Bregentved (Sorø amt).

117, Eksamen 29.10.1830: Hedevig Lucie Sørensd, Væver Hans Pedersens Kone, af Østerhæsing Sogn af Grevskabet Muckadel (Svendborg amt).

118, Eksamen 30.4.1831: Ane Marie Jensen, forhen Proviantforvalter i Eckernførde Christian August Jensens Kone af Godset Saxtorff ved Eckernførde.
Alle fandtes duelige og hun udmærkede sig.

119, Eksamen 28.4.1832: Friderikke Christine Jensen /:ugivt:/ af Baroniet Løwenborg i Holbeks Amt.
Alle fandtes duelige.

120, Eksamen 29.10.1832: Mette Marie Lind, Gaardmand Jørgen Jensens Kone af Faistrup paa Grevskabet Frijsenborg.
Alle fandtes duelige.

Ved eksamen 30.4.1833 var 2 af 5 fra godser.

Alle fandtes duelige, og 3 udmærkede sig, heraf 1 fra et gods.

121, Eksamen 30.4.1833: Lovise JensD, Garversvend Jens Nielsens Kone, af Flemminge, Brahetrolleborg, Odense Amt.
Hun udmærkede sig.

122, Eksamen 30.4.1833: Anne Johanne JensD, Huusmand Rasmus Jensens Kone, af Cuditze, Baadesgaard Gods, i Lolland.

123, Eksamen 30.10.1835: Marie ChristensD, Væver Hans Jensens Enke, af Ferslev paa Bregentved, Sorø Amt.
Alle fandtes duelige og hun udmærkede sig.

124, Eksamen 22.6.1840: Ane Margrethe Petersdatter i Gaardsdal, Mandrup Lassens Hustru fra Brahetrolleborg i Odense Amt.
Alle fandtes duelige.

125, Eksamen 25.6.1840: Karen Jørgensdatter, gift med Tjenestekarl Jesper Sørensen Hou, paa Hunsballegaards Gods, Weile Amt.
Hun fandtes særdeles duelige til at forestå et jordemoderembede.

Om fordelingen geografisk:

Læredøtrene kommer ikke uventet fra egne, hvor der var større herregårde/godser (grever og baroner m.m.)

Kun 2 synes at være fra Viborg amt: Nr. 28 og 66 fra Ulstrup gods.

Nogen fra Ribe amt??

Nogen fra Ringkøbing og Thisted amter??

Er Frisenborg både i Skanderborg og Århus amt??

Nr. 60 fra Sønderjylland/Slesvig. Nr. 118 fra Eckernførde.

Ægteskabelig fordeling:

Var der flere ugifte??

Fordelingen tidsmæssigt (i 10-års perioder).

Litteratur om emnet:

Under www.danskeherregaarde.dk under Holsteinborg ses, at brødrene Rewentlov delte tidens interesse for oplysningsideer--
. Under Holsteinborg hørte også godset Fuirendal (Fyrendal) og Snedinge.

I bogen "Danske Jordemødre" fra 1935 nævner Norrie side 83 og 79 noget om godser. Måske også flere steder, da jeg ikke systematisk har kontrolleret på nuværende tidspunkt.